

เรื่อง ประเพณีแห่พระด้วยเกวียน

รายละเอียด

ประเพณีสงกรานต์ เป็นประเพณีเก่าแก่ของไทยที่สืบทอดกันมาแต่โบราณ ถือเป็นงานเฉลิมฉลองวันขึ้นปีใหม่ของไทย วันสงกรานต์ จึงเป็นวันแห่งความเอื้ออาทร ความรัก ความผูกพัน ที่มีต่อกันทั้งครอบครัว ชุมชน สังคม และศาสนา

เป็นช่วงเวลาที่พระอาทิตย์เคลื่อนเข้าสู่ราศีเมษ การใช้น้ำรดให้แก่กันเพื่อความชุ่มชื้น และการขอพรจากบิดา มารดา ปู่ ย่า ตา ยาย รวมทั้งการเข้าวัดทำบุญในช่วงเวลาดังกล่าวถือเป็นการแสดงออกถึงความกตัญญู กตเวทิตาต่อบรรพบุรุษที่ล่วงลับไปแล้ว

อีกทั้งยังเป็นการสร้างความสมัครสมานสามัคคีในชุมชน ร่วมกันทำบุญให้ทาน ก่อเจตีย์ทราย และการทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา เล่นสาดน้ำเพื่อความสนุกสนานรื่นเริงร่วมกัน นอกจากนี้ ยังสร้างความรู้สึกผูกพันกลมเกลียวต่อบุคคลในสังคมเดียวกัน สร้างความรู้สึกหวงแหนในสาธารณะสมบัติของสังคม และสิ่งแวดล้อม โดยการช่วยกันทำความสะอาดบ้านเรือน วัดวาอาราม ตลอดจนอาคารสถานที่ต่างๆ

จะเห็นได้ว่าเมื่อถึงช่วงเทศกาลสงกรานต์ ทั่วทุกพื้นที่ของประเทศจึงชุ่มฉ่ำไปกับการเล่นน้ำสงกรานต์

เช่นเดียวกับชาว อ.ลานกระบือ จ.กำแพงเพชร มีการจัดประเพณีสงกรานต์เช่นกัน แต่ที่แปลกแหวกแนวกว่าที่อื่น คือการ “แห่พระด้วยเกวียน” โดยเริ่มจากชาวบ้านนิมนต์พระสงฆ์ขึ้นนั่งบนเกวียนจำนวนหลายเล่ม อาราธนาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ทำน้ำพระพุทธมนต์ จากนั้นเคลื่อนขบวนเกวียนไปตามถนนสายต่างๆให้ประชาชนได้รับน้ำพระพุทธมนต์อันศักดิ์สิทธิ์และสร่งน้ำพระที่นึ่งมาบนเกวียน

จากการศึกษาวิจัยด้านประวัติศาสตร์ลานกระบือของ อาจารย์สันติ อภัยราช อดีตประธานสภาวัฒนธรรมจังหวัดกำแพงเพชร 3 สมัย พบว่าประเพณีแห่ “พระด้วยเกวียน” มีสืบทอดกันมาไม่ต่ำกว่า 300 ปี มีหลักฐานการสร้างบ้านแปงเมืองของบรรพบุรุษ ณ บริเวณ วัดแก้วสุริย์ฉาย เรื่องเล่าของ พ่อแก้ว แม่ฉาย ซึ่งได้ถวายที่ดินในการสร้างวัดเมื่อหลายร้อยปีก่อน

สงกรานต์ของชาว อ.ลานกระบือ จะยึดเอาวันที่ 15 และ 16 เม.ย. ของทุกปี ในการจัดงาน

วันที่ 15 เม.ย. ในช่วงเช้าประชาชนจะพากันมาทำบุญตักบาตร และก่อเจดีย์ทราย ช่วงสายจะมีการรดน้ำดำหัวขอพรจากผู้สูงอายุ ณ บริเวณลานวัดแก้วสุริย์ฉาย อ.ลานกระบือ หลังจากนั้นจะพากันออกมาเล่นน้ำตามถนน ตรอกซอกซอยต่างๆ ส่วนวันที่ 16 เม.ย. ช่วงเช้ามีพิธีทำบุญตักบาตรเช่นกัน หลังจากนั้นชาวบ้านจะร่วมกัน “แห่พระด้วยเกวียน” ซึ่งเป็นประเพณีที่ถือปฏิบัติสืบทอดกันมาเป็นเวลานาน โดยจะมีชาวบ้านร้องรำกันอย่างสนุกสนานนำหน้ากองเกวียนที่มีพระสงฆ์คอยนั่งพรมน้ำพระพุทธมนต์ตลอดทางเชื่อกันว่าการแห่พระด้วยเกวียนจะนำความร่มเย็นมาสู่บ้านเมืองของชาว อ.ลานกระบือ นำความสามัคคี ความสนุกสนาน ต่อเนื่องไปในทุกแห่งหน ซึ่งมีแห่งเดียวในประเทศไทย

นายธำรงค์ จันคง นายกเทศมนตรีตำบลลานกระบือ เปิดเผยว่า ประเพณีแห่พระด้วยเกวียน เป็นภูมิปัญญาของ ชาว อ.ลานกระบือ ที่สืบทอดกันมาเป็นเวลานาน สื่อถึงความรัก ความสามัคคี ความร่วมมือร่วมใจของประชาชน โดยใช้ประเพณีเป็นตัวประสาน ให้คนในสังคมอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข ประเพณีสงกรานต์ อ.ลานกระบือ ประจำปี 2562 ปีนี้เน้น มีการประชาสัมพันธ์เชิญชวนประชาชนรวมทั้งนักท่องเที่ยวได้ร่วมกันสืบสานประเพณีและวัฒนธรรมที่ดี ประกอบกับปีนี้เป็นปีมหามงคล เพื่อร่วมเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในพระราชพิธีบรมราชาภิเษกอันเป็นมงคลยิ่ง เทศบาลตำบลลานกระบือ จึงได้มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนนักท่องเที่ยวที่มาสรงน้ำสงกรานต์ ร่วมขบวนแห่พระด้วยเกวียน ใส่เสื้อผ้าโทนสีเหลืองทั้งเมือง

กิจกรรมแห่พระด้วยเกวียนจะเริ่มใน เวลา 11.30 น. และสิ้นสุดในเวลา 17.00 น. ณ บริเวณวิหารหลวง พ่อข้า-หลวงพ่อกลับ วัดแก้วสุริย์ฉาย อ.ลานกระบือ จ.กำแพงเพชร

ดังนั้น สงกรานต์ปีนี้หากนักท่องเที่ยวยังไม่ออกว่าจะไปเที่ยวไหนดี ลองไปเที่ยวที่ อ.ลานกระบือ ร่วมสงกรานต์แห่พระด้วยเกวียน นอกจากจะได้ร่วมสนุกสนานกับพี่น้องชาวลานกระบือแล้ว ยังถือว่าเป็นส่วนหนึ่งในการอนุรักษ์มรดกประเพณีอันดีงามของไทยด้วย

คำสำคัญ : แห่พระด้วยเกวียน, สงกรานต์

ที่มา : สมพงษ์ พงศ์สุทธียากร. (2562). "สงครามต์ลานกระบือ" หนึ่งเดียว "แห่พระด้วยเกวียน" สืบ
ทอด 300 ปี. <https://www.thairath.co.th/news/local/north/1543445>

รวบรวมและจัดทำข้อมูล : กาญจนา จันทร์สิงห์

วันที่ : 2020-01-21

https://arit.kpru.ac.th/ap2/local/?nu=pages&page_id=1282&code_db=610004&code_type=11

The Office Of Academic Resource Information And Technology